

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ ZA 2008 ROK**

Wykonany zakres rzeczowy zadania (opis)

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zadania własne gmin w przedmiotowym zakresie powinny być realizowane w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez rady gmin. W ramach programu gminy realizują również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok 2008 oparty na zadaniach określonych w obu ww. aktach prawnych, został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXX/366/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2007 r., zmienioną Uchwałą Nr LII/668/08 RMK z dnia 24 września 2008 r. Koordynacją realizacji Gminnego Programu zajmowały się w 2008 r. Stanowiska ds. Profilaktyki i Uzależnień w Wydziale Spraw Społecznych UMK (obecnie Wydział Sportu i Inicjatyw Społecznych). GPPiRPA realizowany był przez Wydział Spraw Społecznych (SP) w ramach następujących zadań budżetowych:

Tab.1. Podział środków „alkoholowych” w Wydziale Spraw Społecznych UMK w 2008 r.

Nr zad. budżet.	Nazwa zadania budżetowego	Komórka organizacyjna SP	Plan w zł (po zmianach)	Wykonanie w zł
SP/01/08	Rozwiązywanie problemów uzależnień	Samodzielne Stanowiska ds. Profilaktyki i Uzależnień	3 014 400	2 980 350
SP/02/08	Upowszechnianie kultury fizycznej	Referat ds. Upowszechniania Kultury Fizycznej	1 500 000	1 387 341
SP/03/08	Organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych oraz realizacja programów rozwoju i promocji kultury fizycznej	Referat ds. Upowszechniania Kultury Fizycznej	236 000	234 586
SP/04/08	Remonty obiektów sportowych	Samodzielne Stanowiska ds. Remontów i Inwestycji Sportowych	500 000	464 636
SP/06/08	Koordynacja współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi i zlecanie im zadań gminnych do realizacji	Referat ds. Realizacji Programu Organizacji Pozarządowych	2 000 000	1 955 367
SP/07/08	Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocności Młodzieży	Pełnomocnik PMK ds. Młodzieży - Referat ds. Młodzieży	500 000	499 933
SP/09/08	Zadania inwestycyjne	Samodzielne Stanowiska ds. Remontów i Inwestycji Sportowych	1 077 000	1 075 776
SP/08/08	MOWIS	Referat ds. Inicjatyw Społecznych	150 000	149 957
Razem:			8 977 400	8 747 946

Gminny Program, oprócz Wydziału Spraw Społecznych, realizował również Referat Obrotu Napojami Alkoholowymi w Wydziale Spraw Administracyjnych UMK – w zakresie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wydawania i cofania zezwoleń na obrót tymi napojami podmiotom gospodarczym – oraz inne miejskie jednostki organizacyjne, będące dysponentami środków budżetowych dz. 851, 85154 (85153).

Tab.2. Dysponenci środków „alkoholowych” poza Wydziałem Spraw Społecznych UMK w 2008 r.

Jednostka	Realizowane zadania	Plan w zł	Wykonanie w zł
MOPS	Placówki pomocowe, ośrodki socjoterapii, kolonie dla dzieci, projekty socjalne	509 000	508 696
MOPS	<i>Wydatki inwestycyjne: DPS dla uzależnionych</i>	<i>1 100 000</i>	<i>499 325</i>
EK / ZEO / samobilansujące placówki oświatowe	Profilaktyka w szkołach + dodatkowe projekty	465 500	456 100
ZEO Wschód	<i>Wydatki inwestycyjne</i>	<i>1 645 000</i>	<i>1 645 000</i>
MOS N. Huta	<i>Wydatki inwestycyjne</i>	<i>5 000</i>	<i>5 000</i>
ZIKiT	<i>Wydatki inwestycyjne</i>	<i>400 000</i>	<i>399 313</i>
ZIKiT	Centrum Rozwoju Com Com Zone w N. Hucie	100 000	97 812
OSiR	<i>Wydatki inwestycyjne</i>	<i>400 000</i>	<i>30 622</i>
BZ	Telefon informacji medycznej 24h	200 000	197 000
IW	Punkt Konsultacyjny i Telefon Zaufania 24h	271 000	271 000
SMMK	Aktualizacja alkometrów	5 000	5 000
Razem:		5 100 500	4 114 868

RAZEM SP + inne jednostki miejskie

Plan: 14 077 900 zł p/alkoholizmowi dz.851,85154

w tym INWESTYCJE łącznie: 4 627 000 zł

W okresie sprawozdawczym koordynujące Gminny Program Samodzielne Stanowiska przygotowały 86 umów, aneksów i zleceń z podmiotami/ osobami zewnętrznymi na realizację zadania, 3 projekty zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa i 2 uchwały RMK (bez Izby Wyrzeźwien).

Opis szczegółowy wykonanych zadań:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. W ramach drugiego etapu udzielania świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców Krakowa w latach 2007-2009 w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnień niechemicznych oraz terapii dla osób współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie, zawarto aneksy do umów z piętnastoma wybranymi w konkursie placówkami służby zdrowia na łączną kwotę **2 464 760 zł** (po zmianach). Ostatecznie rozliczono **56 572 świadczeń** dla **6 616 pacjentów** za kwotę **2 463 320 zł**.

Tab. 3. Podział środków „alkoholowych” na terapię uzależnień w 2008 r.

Lp	Placówka	Kwota umowy (po zmianach) [zł]	Wykonanie [zł]	Liczba pacjentów
1	Krakowskie Centrum Terapii Uzależnień ul. Wielicka 73, 30-552 Kraków	640 000,00	640 000,00	1 606

2	NZOZ „Dobrej Nadziei” ul. Batorego 5, 31-135 Kraków	599 800,00	598 900,00	1 107
3	„PRO VITA” NZOZ Kraków Śródmieście ul. Estery 6, 31-056 Kraków	229 975,00	229 975,00	735
4	ZOL „Czwórka” – Poradnia „Alko-Med” os. Młodości 9, 31-914 Kraków	220 000,00	220 000,00	521
5	Małopolskie Centrum Profilaktyki i Leczenia Uzależnień ul. Stoczniewców 7, 30-709 Kraków	114 900,00 + 60 070,00	114 900,00 + 60 070,00	264
6	Szpital Specjalistyczny im. J. Babińskiego – W O T U W ul. Babińskiego 29, 30-393 Kraków	145 155,00	144 615,00	322
7	Nowohuckie Centrum Psycho-terapii i Terapii Uzależnień PEMA os. Kolorowe 21, 31-941 Kraków	160 000,00	160 000,00	914
8	Woj. Szpital Specjal im. Rydygiera Poradnia Leczenia Uzależnień os. Złotej Jesieni 1, 31-826 Kraków	34 965,00	34 965,00	129
9	Centrum Medycyny Profilaktycznej ul. Komorowskiego 12, 30-106 Kraków	54 000,00	54 000,00	192
10	Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień ul. Radzikowskiego 29, 31-315 Kraków	54 000,00	54 000,00	188
11	Specjalist. Poradnia Lekarska „ERGOMED” ul. Bonarka 18, 30-415 Kraków	45 000,00	45 000,00	197
12	Centrum Medyczne Prokocim Nowy ul. Teligi 8, 30-835 Kraków	42 000,00	42 000,00	300
13	Poradnia Chorób Środowiskowych dla Szkół Wyższych SU w Krakowie ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków	3 380,00	3 380,00	14
14	Poradnia Leczenia Uzależnień "ANA" ul. Brożka 1, 30-347 Kraków (program realizowany w Areszcie Śledczym-Kraków Podgórze)	21 600,00	21 600,00	34
15	Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny dla Osób Uzależnionych z Nawrotami Choroby "Dom GWAN" ul. Nadbrzezie 25, 31-983 Kraków	39 915,00	39 915,00	93
	Razem	2 364 775,00 + 99 985,00	2 363 335,00 + 99 985,00	6 616

Tab. 4. Odbiorcy świadczeń w placówkach terapii uzależnień w 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem płeć	Wiek pacjentów				Razem
		< 21	22-35	36-60	> 60	
Uzależnieni od alkoholu	K	7	163	557	41	768
	M	16	494	1 774	200	2 484
	ogółem	23	657	2 331	241	3 252
Uzależnieni od narkotyków	K	5	24	10	0	39
	M	27	42	35	0	104
	ogółem	32	66	45	0	143

Uzależnieni od alkoholu i narkotyków	K	8	19	23	2	52
	M	14	95	41	2	152
	ogółem	22	114	64	4	204
Uzależnieni od nikotyny	K	9	3	11	1	24
	M	22	1	8	1	32
	ogółem	31	4	19	2	56
Uzależnieni od gier hazardowych i internetu	K	1	2	1	0	4
	M	11	39	28	1	79
	ogółem	12	41	29	1	83
Uzależnieni z zaburzeniami psychoorganicznymi (podwójna diagnoza)	K	0	16	26	10	52
	M	11	47	107	38	203
	ogółem	11	63	133	48	255
Współuzależnieni (członkowie rodzin osób uzależnionych)	K	111	303	611	88	1 113
	M	82	55	76	16	229
	ogółem	193	358	687	104	1 342
DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików)	K	43	292	47	2	384
	M	21	103	8	1	133
	ogółem	64	395	55	3	517
Ofiary przemocy domowej	K	1	40	89	16	146
	M	2	0	2	1	5
	ogółem	3	40	91	17	151
Sprawcy przemocy domowej (program korekcyjno-terapeutyczny)	K	0	0	0	0	0
	M	0	7	32	6	45
	ogółem	0	7	32	6	45
Pijący ryzykownie (ale jeszcze nie uzależnieni) w tym dzieci i młodzież	K	17	12	19	3	51
	M	61	22	16	3	102
	ogółem	78	34	35	6	153
Uzależnieni wymagający innych świadczeń leczniczych (poza terapią)	K	4	12	32	4	52
	M	1	35	267	38	341
	ogółem	5	47	299	42	393
Współuzależnieni wymagający innych świadczeń leczniczych (poza terapią)	K	0	3	16	3	22
	M	0	0	0	0	0
	ogółem	0	3	16	3	22
Razem	K	206	889	1 442	170	2 707
	M	268	940	2 394	307	3 909
	ogółem	474	1 829	3 836	477	6 616

Oprócz tego finansowano superwizję dla prowadzących zajęcia grupy terapeutycznej i dodatkowe konsultacje indywidualne dla młodzieży gimnazjalnej (**9 osób** w wieku 14-15 lat) w Krakowskim Ośrodku Terapii, ul. Miodowa 12. Koszt: **1 500 zł**.

2. Dofinansowano działalność telefonu zaufania i informacyjnych: telefon zaufania i telefon informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin (przy Izbie Wytrzeźwień – finansowane w ramach **271 000 zł** dotacji na Punkt Konsultacyjny) oraz całodobowa informacja medyczna (**197 000 zł** w trybie zamówienia publicznego). Telefon zaufania i informacyjny w Punkcie Konsultacyjnym odnotowały łącznie **2 364 rozmów**, a informacja medyczna **ok. 296 500**.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

1. Programy profilaktyczno-terapeutyczne, interwencyjno-pomocowe i readaptacyjne dofinansowano poprzez przekazanie środków do dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – docelowo dla następujących placówek:

Tab. 5. Programy i placówki w ramach systemu pomocy społecznej (bez świetlic i inwestycji) w 2008 r.

Placówka	Nazwa zadania	Odbiorcy działań	Kwota w zł
Miejskie Dienne Domy Pomocy Społecznej	Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych przy Klubie Seniora, ul. G. Zapolskiej 15, czynny: wt., pt 17-19	Konsultacje dla 64 osób + wigilia dla 40 trzeźwiejących alkoholików i ich rodzin	5 000
Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą, ul. Krakowiaków 46	Programy pomocowe dla mieszkanki ośrodka: psycholog, pedagog, pracownik socjalny, wsparcie medyczne	Pomoc psychologa dla 53 mieszkanki, pedagoga dla 34 matek i 65 dzieci, pracownika socjalnego dla 53 osób	50 000
Ośrodki Poradnictwa i Terapii Rodzin: Krupnicza 38, Krakowiaków 2, Podbrzezie 6	Programy pomocowe dla rodzin: terapia, psychoedukacja, poradnictwo	56 rodzin, tj. 115 osób	50 000
Dom Pomocy Społecznej, ul. Łanowa 41b	DUET – kontynuacja projektu readaptacji osób pozbawionych wolności, uzależnionych od alkoholu poprzez pracę z młodzieżą niepełnosprawną	12 osadzonych (po terapii) + 38 chłopców i mężczyzn w wieku 5-32 lata, pensjonariuszy DPS	29 828,17
MOPS	Dofinansowanie do kolonii dla dzieci	40 dzieci	10 000
MOPS	Program socjalny BAGA®Z – grupy samopomocowe i wyjazdy rekreacyjne rodzin	7 rodzin, tj. 20 osób	4 999,54
MOPS	Program socjalny UKRYTE SKRZYDŁA BIS – reintegracja społeczna dzieci i młodzieży z rodzin klientów MOPS oraz opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze; 10 modułów tematycznych m.in. teatr uliczny, footbag, design czy graffiti, dla młodszych dzieci zajęcia plastyczne, taniec i śpiew.	223 osoby	8 867,95
Razem:			158 695,66

2. Kontynuowanie inwestycji pn. „Budowa Domu Pomocy Społecznej dla Osób Uzależnionych” na działce przy ul. Rozrywki. Realizator inwestycji: MOPS; koszt łączny w 2008 r.: **499 325,14 zł**.
3. Promowanie trzeźwego i bezpiecznego sposobu spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, opieka oraz pomoc w nauce, a także możliwość rozwijania zainteresowań poprzez uczestnictwo w zajęciach placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego (świetlice socjoterapeutyczne) – **100 000 zł** za pośrednictwem MOPS dla Dziennych Ośrodków Socjoterapii „U Siemachy” (5 placówek) i Młodzieżowego

Klubu Umiejętności „Progres”, ul. Konopnickiej 19. Łączna liczba miejsc w ww. placówkach: **925**; w ciągu 12 m-cy z oferty skorzystało **1715 osób**. Dodatkowo w październiku uruchomiono Młodzieżowy Ośrodek Rozwoju Społecznego w ramach Centrum Rozwoju Com Com Zone przy ul. Ptaszyckiego 6 przeznaczony dla 175 wychowanków, koszt **250 000 zł**.

Łącznie w 2008 r. MOPS i jednostki pomocy społecznej wydatkowały 1 008 020,80 zł na zadania realizowane w ramach GPPiRPA.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Finansowanie szkolnych programów profilaktyki: Różnymi formami działań edukacyjno-profilaktycznych w szkołach objęto łącznie **69 000 osób**, w tym 59 000 uczniów, 1 000 nauczycieli i 9 000 rodziców. W sumie **315 placówek** rozdysponowało **391 590,05 zł**, co średnio daje kwotę ok. 1 243 zł na profilaktykę w jednej szkole. Szczegółowy wykaz programów profilaktycznych realizowanych w 2008 r. w krakowskich samorządowych szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz przedszkolach dostępny jest w Wydziale Edukacji UMK. Dożywianie dzieci i młodzieży – w ramach zad. II.3.
2. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przestępczości Młodzieży. Program, który koordynuje ks. Andrzej Augustyński CM, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Młodzieży jest realizowany przy współpracy organów samorządowych i porządku publicznego, instytucji edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, naukowych, organizacji pozarządowych, Kościoła. Jego celem jest wzmacnianie czynników chroniących środowiska młodzieżowe przed przyjmowaniem postaw aspołecznych i demoralizacją – poprzez system zintegrowanych, długofalowych działań prewencyjnych i wychowawczych.

Tab.6. Wydatki w ramach MPPPM w 2008 r.

Realizowane zadania	Wydatki w zł
Krakowska Akademia Samorządności – bal integracyjny dla samorządów szkolnych pn. „Bal Nieobojętnych” (120 uczniów)	39 209,99
Krakowska Akademia Samorządności – 7 wykładów i 56 godzin zajęć warsztatowych kształcących umiejętności społeczne członków samorządów szkolnych (w każdym ze spotkań wzięło udział około 120 uczniów)	55 443,08
Krakowska Akademia Samorządności – Gala podsumowująca działalność KAS w roku szkolnym 2007/08 i ogłoszenie zwycięzców III edycji konkursu na Najlepszego Samorząd Uczniowski w gimnazjach krakowskich (120 uczniów)	8 320,40
Krakowska Akademia Samorządności – wiosenne i jesienne wyjazdowe warsztaty integracyjne w Odporyszowie (w każdym z wyjazdów wzięło udział 40 osób)	28 000,00
Krakowska Akademia Samorządności – audycje słowno-muzyczne z udziałem młodzieży z KAS, które zostały wyemitowane na antenie radia internetowego	4 026,00
Krakowska Akademia Samorządności – koszulki z nadrukiem KAS, indeksy, nagrody dla młodzieży	9 802,61
„Śmigło” – miesięcznik dla uczniów redagowany przez nastolatków; 10 numerów x 3 000 egzemplarzy, wydanie internetowe www.mlodziez.net	53 816,00
Wakacyjne warsztaty dziennikarskie dla młodzieży	1 000,00
Impreza kulturalno-rozrywkowa z okazji jubileuszu 5-lecia istnienia magazynu młodzieżowego „Śmigło”	44 505,60

Bieżąca aktualizacja 6 witryn internetowych MPPPM oraz uruchomienie newslettera dla strony internetowej www.młodzież.net	16 043,00
Kontynuacja cyklicznego projektu pn. „Dając pieniądze odbierasz dzieciństwo” oraz organizacja seminarium trzech miast Kraków-Poznań-Wrocław w ramach ww. projektu	25 130,00
Ulotka dla streetworkerów opracowana przy współpracy z CPES PARASOL	8 860,60
Plakaty i citylighty „Kraków Ufa Młodym” (1 130 szt.)	12 602,20
Poradnik Młodego Krakusa – opracowanie i wydanie VI edycji poradnika w nakładzie 10 000 egzemplarzy (dystrybucja przez Wydział Spraw Administracyjnych UMK) + wersja internetowa www.młodzież.info	27 900,00
Badania socjologiczne pn. „Aktywność społeczna młodzieży gimnazjalnej w Krakowie”	18 499,99
Konferencja Europejskiego Parlamentu Młodzieży w Krakowie, 20-26 lutego 2008 r.; w obradach wzięło udział ok. 170 osób + tłumaczenia materiałów konferencyjnych	4 441,26 + 2 949,35
Warsztaty „Wakacje w mieście” prowadzone w języku angielskim dla młodzieży z krakowskich gimnazjów i placówek opiekuńczo-wychowawczych (60 osób)	15 000,00
Warsztaty umiejętności interpersonalnych dla nauczycieli – opiekunów samorządów szkolnych pn. „Sposoby motywowania uczniów”	1 990,00
Impreza sportowo-rozrywkowa z okazji dnia dziecka dla dzieci ze świetlic środowiskowych	2 500,00
JULIADA 2008 – finałowe zawody na Rynku Głównym i poprzedzający je cykl wakacyjnych imprez sportowych w kilkunastu punktach miasta: streetball, piłka nożna, tenis stołowy, szachy, rzuty osobiste do kosza, pokazy cyklotrialu, wspinaczki sportowej, skate park, występy muzyczne (13 000 uczestników, w tym czynnie ok. 3 600) + informacje na stronie www.juliada.pl	60 666,96
Wykonanie i zakup nagród do konkursów sportowych: koszulki z nadrukiem, puchary, statuetki, dyplomy; wynajęcie sceny, wykonanie flag.	40 474,94
Młodzieżowe rozgrywki streetballa zorganizowane w 18 dzielnicach Krakowa (250 osób)	18 750,55
Razem:	499 932,53

3. Działania informacyjno-edukacyjne i promocyjne w obszarze przeciwdziałania problemom uzależnień, przemocy rówieśniczej i domowej oraz promocji zdrowia, uczestnictwo w ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych kampaniach społecznych:

- **Wsparcie konferencji „W trosce o twoje dziecko – FAS, czyli Płodowy Zespół Alkoholowy” na Papieskiej Akademii Teologicznej**, adresowanej do studentów, pedagogów oraz specjalistów zawodowo zajmujących się problemami rodziny – podsumowanie I etapu kampanii „Cięża bez alkoholu” w Krakowie. Szacunkowa liczba uczestników: 200 osób.
- **Prezentacja lokalnych działań w ramach ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej „Cięża bez alkoholu” podczas konferencji PARPA w Warszawie.** Podczas konferencji Miasto Kraków zostało wyróżnione listem gratulacyjnym WHO i Ministerstwa Zdrowia „za niezwykle aktywne i kreatywne uczestnictwo w kampanii”.
- **Inauguracja ogólnopolskich obchodów VIII Światowego Dnia FAS Fetal Alcohol Syndrome (Płodowy Zespół Alkoholowy) – Rodzinny Piknik Edukacyjnego pod hasłem „Cięża bez alkoholu” na Rynku Głównym, prowadzony przez Katarzynę Dowbor.** Podczas imprezy Dyrektor PARPA otworzył wystawę fotografii zatytułowaną „FAS-cynujące dzieci”. Młodzi ludzie z krakowskich szkół, uczestniczący w akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” otrzymali nagrody i wyróżnienia. Nie zabrakło również innych atrakcji: pokazów mody ciążowej, ćwiczeń i porad dla kobiet w ciąży i ich rodzin, konsultacji specjalistów oraz zabaw i konkursów dla dzieci. Na zakończenie Pikniku z koncertem wystąpiła Ewa Bem z zespołem. Szacunkowa liczba uczestników: 2 000.
- **Współorganizacja III Ogólnopolskiej Konferencji „Pomoc osobom z syndromem DDA – zjawiska w psychoterapii”.** Celem inicjatywy

Krakowskiego Stowarzyszenia Terapeutów Uzależnień, adresowanej do psychologów, psychoterapeutów i specjalistów psychoterapii uzależnień, zajmujących się terapią osób z syndromem DDA – Dorosłego Dziecka Alkoholika, była integracja i wzajemna wymiana doświadczeń oraz doskonalenie umiejętności psychoterapii w tym specyficznym nurcie pomagania. Warsztaty odbyły się w Osieczanach k/ Krakowa. Udział w konferencji wziął m.in. Dyrektor PARPA. Szacunkowa liczba uczestników: 100 osób.

- **Udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2008”.** Do szkół trafiły pakiety materiałów edukacyjnych dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli: m.in. plakaty, ulotki i dyplomy. Równocześnie Referat Obrotu Napojami Alkoholowymi (SA) przekazywał sprzedawcom broszury i zawieszki informujące o zakazie sprzedaży alkoholu małoletnim. Częścią kampanii były też działania edukacyjne skierowane do kierowców. Patronat nad kampanią objęło MEN i Ministerstwo Sportu, lokalny finał i rozdanie nagród podczas Rodzinnego Pikniku Edukacyjnego na Rynku Głównym. Szacunkowa liczba uczestników: 15 000 osób.
- **Partnerstwo w lokalnej kampanii społecznej „Kraków bez papierosa”** – kontynuacja ogólnopolskiej akcji Lokal bez papierosa (LBP), eventy „15M”, przypominające o zakazie palenia na przystankach obowiązującym w odległości 15 metrów od słupa lub wiaty przystankowej oraz organizacja imprezy plenerowej na Placu Jana Nowaka Jeziorańskiego PRZYSTANEK ZDROWIE, której celem była profilaktyka zagrożeń związanych z biernym paleniem i promocja zdrowego stylu życia. Szacunkowa liczba uczestników: 1 000 osób.
- **Udział w ogólnopolskiej kampanii informacyjnej Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii pod hasłem „Pilnuj drinka”.** Akcję promuje 300 plakatów w krakowskich uczelniach wyższych, akademikach, dyskotekach, pubach, barach nocnych i wszystkich miejscach, w których gromadzą się młodzi ludzie. Przekaz kampanii „Pilnuj Drinka” przestrzega głównie przed GHB, czyli potocznie zwaną „pigułką gwałtu”, ma jednak szerszy cel – wzmocnienie czujności młodych na działania środków odurzających. Realizatorem kampanii w Krakowie jest studenckie Stowarzyszenie MANKO pod hasłem „Bezpiecznik – Bezpieczny Student”.
- **Włączenie się w ogólnopolską akcję „Prowadzę – jestem trzeźwy”.** Dystrybucja wśród mieszkańców breloków z hasłem kampanii i logo Miasta. Inicjatorem akcji, promującej trzeźwość wśród kierowców jest Duszpasterstwo Trzeźwości Archidiecezji Katowickiej, a jej lokalnym partnerem UMK. Szacunkowa liczba odbiorców: 900.
- **Spotkanie informacyjno-koordynacyjne w Miejskim Ośrodku Wspierania Inicjatyw Społecznych dotyczące lokalnych działań podejmowanych przez instytucje publiczne i organizacje pozarządowe w zakresie profilaktyki HIV/ AIDS,** zorganizowane z inicjatywy Krajowego Centrum ds. AIDS w Północnej Nadrenii i Westfalii AIDS-Hilfe NRW z Kolonii.
- **Prezentacja dot. uzależnień wśród krakowskiej młodzieży podczas konferencji we Frankfurcie n. Menem,** w której uczestniczyli przedstawiciele krakowskich instytucji pomocowych i terapeutycznych oraz Przewodniczący MKRPA.
- **Realizacja audycji radiowej „Pokonać wstyd”.** Cykliczna audycja w Radiu Kraków z udziałem specjalistów terapii uzależnień i przedstawicieli MKRPA,

adresowana do anonimowych alkoholików oraz osób uzależnionych i ich bliskich. Pora emisji: każda niedziela, godz. 21.05-22.00.

- **Opracowanie i wydanie „Poradnika dla rodzin z problemem alkoholowym – Kraków 2009”.** Drukowana i elektroniczna wersja informatora, zawierająca adresy instytucji pomocowych i terapeutycznych oraz podstawowe informacje na temat rozpoznawania problemu uzależnienia i przebiegu procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Nakład: 6 000 egz.
- **Aktualizacja stron internetowych dot. lokalnych działań w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na portalach: www.krakow.pl oraz www.bip.krakow.pl.** Na tej ostatniej odnotowano 6 774 wejścia przez 12 m-cy (w sumie ponad 20 000 od utworzenia strony). Osoby korzystające z informacji internetowych i zamieszczonych tam wykazów placówek z adresami, kontaktowały się również bezpośrednio z Samodzielnymi Stanowiskami ds. Profilaktyki i Uzależnień w UMK – telefonicznie oraz drogą elektroniczną.

Podczas ww. incydentalnych i cyklicznych działań informacyjno-edukacyjnych wykorzystywano zamówione przez UMK materiały profilaktyczne i promocyjne: informatory na temat placówek terapii, pisma „Remedium” (prenumerata + specjalny numer z wynikami krakowskich badań PBS DGA) i „Świat Problemów” (prenumerata), książka A. Roine „Psychodrama”, mapy „lokalni bez papierosa”, pakiety „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, a także publikacje Wydawnictwa PARPAMEDIA i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Tab.7. Wydatki na działania informacyjno-edukacyjne i promocyjne w 2008 r.

Zakupy/ zlecenia	Kwota w zł
ETOH: Remedium i Świat Problemów	7 187,18
SPiDR: Zachowaj Trzeźwy Umysł	9 760,00
FENIKS: książka Psychodrama	3 302,00
DOMENA: druki na konferencję DDA	1 769,00
RADIO KRAKÓW: audycja Pokonać wstyd	15 400,00
PARPAMEDIA: książki specjalistyczne	4 636,40
GREG: druk broszur	2 635,20
SAPR: Kraków bez papierosa	25 000,00
STUDIO 2, WAWEL-IMOS INTERNATIONAL, DOWBOR, BIG BEM, THOMAS THORVALDSEN, ZBUKING, CARREFOUR, SUPERFOTO.PL, CAFÉ SUKIENNICE: Rodzinny Piknik Edukacyjny w Rynku Głównym	124 732,36
MEDIA-IP: program tv dot. FAS	5 350,00
MEDIA-IP: program tv dot. HIV/AIDS	5 350,00
BUSINESS CONSULTING: breloki „Prowadzę – jestem trzeźwy”	6 362,30
GALERIA BUKOWSKI: nagrody pluszowe zabawki	1 980,00
Razem:	214 614,44

4. W ramach profilaktycznej strategii alternatyw prowadzono zajęcia sportowe, rekreacyjne i pozaszkolne dla dzieci i młodzieży w ramach: całorocznej działalności uczniowskich klubów sportowych (**65 klubów, 8 658 uczestników zajęć, 1 000 000 zł dotacji**) oraz cyklicznych i incydentalnych zajęć/ imprez sportowo-rekreacyjnych (**234 586 zł**).

Tab.8. Upowszechnianie kultury fizycznej – dotacje dla uczniowskich klubów sportowych w 2008 r.

Lp.	Nazwa klubu	Liczba uczestników	Kwota dotacji w zł
1	Parafialny Klub Sportowy "ALBERTUS"	219	25 000,00
2	Sportowe Stow. Koszykówki BASKET KRAKÓW Nowa Huta	98	30 000,00
3	Uczniowski Klub Sportowy "BOXING - Kraków"	32	7 000,00
4	Uczniowski Klub Sportowy "CHEMOBUDOWA"	94	7 000,00
5	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "CHOY LEE FUT"	126	20 000,00
6	Uczniowski Klub Sportowy "DOBRY WYNIK"	224	16 000,00
7	Parafialny Klub Sportowy "FAUSTYNA"	130	12 000,00
8	Parafialny Ludowy UKS "FRANCESCO OLSZANICA"	40	8 000,00
9	Uczniowski Klub Sportowy Gimnazjum Nr 29	286	16 000,00
10	Małopolski Uczniowski Klub Zapaśniczy "GLADIATOR"	150	25 000,00
11	Szkolny Klub Sportu i Turystyki "GLOSATOR"	360	12 000,00
12	Uczniowski Klub Sportowy "GROT"	108	20 000,00
13	Harcerski Klub Narciarski	45	4 000,00
14	Uczniowski Klub Żeglarski "HORN"	97	50 000,00
15	Krakowski Klub Sportowy HUSARZ	91	12 000,00
16	Parafialny Klub Sportowy "JAN"	97	12 000,00
17	Międzyszkolny Klub Sportowy "JORDAN"	288	80 000,00
18	Międzyszkolny Klub Sportowy "JUNIOR"	108	10 000,00
19	Uczniowski Klub Sportowy "KORONA"	58	12 000,00
20	Uczniowski Klub Sportowy "KORZENIOWSKI.pl"	77	14 000,00
21	Uczniowski Klub Sportowy "KRAKOWIAK '85"	153	13 000,00
22	MKS KRAKSPORT-KICKBOXING-BOKS-MUAYTHAI	54	25 000,00
23	Międzyszkolny Klub Sportowy "KRAKUS"	346	33 000,00
24	Międzyszkolny Klub Sportowy przy KSOS	164	25 000,00
25	Szkolny Klub Sportowy "KUSY"	593	50 000,00
26	Uczniowski Klub Sportowy Szkołka Piłkarska "LAUDA"	183	6 000,00
27	Uczniowski Klub Sportowy "LOTKA"	75	12 000,00

28	Uczniowski Klub Sportowy "LUDWINÓW"	158	12 000,00
29	Uczniowski Klub Sportowy "MULTI-75 Killers"	83	20 000,00
30	Uczniowski Klub Sportowy "OLIMP"	41	8 000,00
31	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy "OLIMPIC"	141	25 000,00
32	Szkolny Klub Sportowy "ORLIK"	150	7 000,00
33	Parafialny Klub Sportowy "QUO VADIS"	102	15 000,00
34	Klub Sportowy "PIASKI"	183	12 000,00
35	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej "PIAST"	195	20 000,00
36	Uczniowski Klub Sportowy "PIĄTKA Kraków"	124	12 000,00
37	Uczniowski Klub Sportowy PIŁKARZ SP Nr 92	70	5 000,00
38	Międzyszkolny Klub Sportowy "PODGÓRZE"	420	30 000,00
39	Parafialny Klub Sportowy "PORTA"	75	7 000,00
40	Uczniowski Klub Sportowy "RELAX"	141	12 000,00
41	Szkolny Klub Sportowy "RZAK"	126	12 000,00
42	Międzyszkolny Klub Sportowy Szkoły Mistrzostwa Sportowego	68	17 000,00
43	Uczniowski Klub Sportowy "SP-80" Kraków	72	8 000,00
44	Szkolny Klub Sportowy "SPARTAKUS"	60	6 000,00
45	Uczniowski Klub Sportowy im. ŚWIĘTEJ RODZINY	618	25 000,00
46	Taneczne Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej	86	5 000,00
47	Uczniowski Klub Sportowy "TĘCZA"	63	6 000,00
48	Katolickie Stowarzyszenie Kultury i Sportu w Krakowie TONIACH	90	8 000,00
49	Uczniowski Klub Sportowy TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ DZIECI	100	7 000,00
50	Uczniowski Klub Sportowy "UL"	95	8 000,00
51	Uczniowski Klub Sportowy "WILGA"	138	15 000,00
52	Szermierczy Uczniowski Klub Sportowy "ZERWIKAPTUR"	42	25 000,00
53	Uczniowski Klub Sportowy "ZGODA"	60	5 000,00
54	Uczniowski Klub Sportowy "ZORZA"	33	8 000,00
55	Uczniowski Klub Sportowy "4-YOU"	15	4 000,00
56	Uczniowski Klub Sportowy "22"	41	7 000,00
57	Uczniowski Klub Sportowy "37"	45	6 000,00

58	Uczniowski Klub Sportowy 45	84	7 000,00
59	Szkolny Klub Sportowy "151"	265	21 000,00
60	Uczniowski Klub Sportowy "1993"	70	20 000,00
61	Uczniowski Klub Sportowy "JOLA"	45	5 000,00
62	Uczniowski Klub Sportowy "MASTER CLASS"	27	4 000,00
63	UKS Stowarzyszenie Gimnastyki Artystycznej i Sportowej OLIMPIA KRAKÓW	59	12 000,00
64	Uczniowski Klub Sportowy "WOLA JUSTOWSKA"	56	6 000,00
65	Uczniowski Klub Sportowy "WYSPIAŃSKI"	121	12 000,00
	Łącznia ilość uczestników biorących udział w cyklicznych zajęciach sportowo-rekreacyjnych	8 658	1 000 000,00

5. W ramach „projektowania i rozwoju oraz poprawy funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej” przeprowadzono otwarty konkurs ofert na remonty obiektów kultury fizycznej będących własnością Gminy miejskiej Kraków (**465 000 zł**) oraz realizowano inwestycje sportowe i rekreacyjne (**SP – 1 077 000 zł, EK – 1 650 000 zł, ZIKiT – 400 000 zł, OSiR – 400 000 zł**).

Tab.9. Remonty obiektów kultury fizycznej w 2008 r.

Obiekt	Kwota przyznana w zł
„Dąbski” Klub Sportowy	50 000,00
KS „Prądniczanka”	52 000,00
KS „Borek”	45 000,00
KS „Bronowianka”	16 000,00
OSKF „Pogoń - Skotniki”	39 000,00
KS „Nadwiślan”	35 000,00
AZS Kraków	30 000,00
KS „Orzeł Piaski Wielkie”	36 000,00
Yacht Klub Polski Kraków	26 000,00
LKS „Tonianka”	28 000,00
PKS „Jadwiga”	37 000,00
KS „Grębałowianka”	14 000,00
Yacht Club Nowa Huta	15 000,00
LKS „Dziewiarz – Cypis”	14 500,00
KS „Bieżanowianka”	27 500,00
RAZEM:	465 000,00

Tab.10. Inwestycje sportowe w 2008 r.

Dysponent środków	Opis inwestycji	Kwota plan w zł
Wydział Spraw Społecznych	Modernizacja obiektów sportowych przy ul. Grzegórzeckiej 24, KS „Korona” i WLKS „Krakus” ul. Muszyńskiego	1 077 000
Wydział Edukacji/ ZEO Wschód, MOS N. Huta	Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Sportowych Nr 2, dokumentacja adaptacyjna MOS N. Huta	1 650 000
ZIKiT	Ośrodek sportowo-rekreacyjny Kurdwanów Nowy	400 000
OSiR	Ośrodek Sportu i Rekreacji „Krakowianka”	400 000
	<i>Razem:</i>	3 527 000

6. W 2008 r. przeprowadzono badania, monitorujące efektywność lokalnych działań profilaktycznych pn. „Rozpowszechnienie picia napojów alkoholowych oraz używania narkotyków wśród mieszkańców Krakowa – postawy i zachowania wobec różnych zjawisk i problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych” (PBS DGA). Zakończenie projektu i raport z badań w I kwartale 2009 r.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W ramach Programu Współpracy Miasta Krakowa z Organizacjami Pozarządowymi dofinansowano 87 projektów w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień na łączną kwotę **2 156 950,00 zł**. Ponadto realizowano działania w ramach Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS), m.in. organizacja Świąta Organizacji Pozarządowych na Rynku Głównym.

Tab.11. Wspieranie organizacji pozarządowych w ramach GPPiRPA w 2008 r.*

Obszar współpracy	Liczba projektów/ zleceń	Kwota dotacji w zł
Organizacja wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży	27	816 000,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i patologiom społecznym	49	661 250,00
Przeciwdziałanie narkomanii	7	200 000,00
Kontrakty	4	479 700,00

„Granty” łącznie: 2 156 950,00

D O D A T K O W O :

Współpraca z organizacjami – usługi	20	149 957,00
-------------------------------------	----	------------

V. Obsługa Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interwencyjnego w Krakowie, Punktu Konsultacyjnego przy Izbie Wytrzeźwień, współpraca z Policją i służbami miejskimi.

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krakowie składa się aktualnie z 22 członków (zarządzenie Nr 2008/2008 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 15 października 2008 r.). Komisja zebrała się na 12 posiedzeniach plenarnych i 26 posiedzeniach zespołów problemowych: ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi, ds. profilaktyki, terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (posiedzenia połączone z wizytacjami w placówkach terapii uzależnień), 1x obradowało Prezydium Komisji. Pięć razy w 141tygodniu członkowie Komisji pełnili dyżury w Zespole Interwencyjnym MKRPA przy Rynku Podgórskim 4/2a, udzielając informacji o chorobie alkoholowej, motywując i kierując uzależnionych na leczenie: podczas dyżurów **przyjęto 1418 osób i zarejestrowano 638 nowych spraw**, z czego 451 skierowano na drogę sądową. Wśród klientów Zespołu było 517 mężczyzn i 121 kobiety; 248 osób to mieszkańcy Podgórza, 196 – Nowej Huty, 86 – Krowodrzy, 107 – Śródmieścia; 235 spraw zgłosiły rodziny uzależnionych, 62 – Prokuratura, 222 – Policja, 105 – MOPS, 14 – kurator lub sąd. Zaopiniowano 1 044 wnioski o sprzedaż napojów alkoholowych.

Tab.12. Obsługa MKRPA i spraw sądowych w 2008 r.

Działania	Plan w zł	Wydatki w zł
MKRPA: umowy z członkami, obsługa administracyjna Zespołu	378 311,99	273 132,61
Biegli sądowi: wykonane opinie	25 500,00	25 200,00
Oplaty sądowe (do każdej sprawy)	101 000,00	89 899,10
OTI: szkolenie przeciw/przemocy dla MKRPA	1 150,00	1 150,00
Razem:	505 961,99	389 381,71

Tab.13. Działalność MKRPA w latach 2002-2007 w statystyce

	Osoby przyjęte na dyżurach (nowe sprawy)	Uzyskane opinie biegłych sądowych	Sprawy skierowane do Sądu o leczenie odwykowe	Zaopiniowane wnioski o sprzedaż alkoholu
2002 (stara komisja)	97	b.d.	2	brak opinii
2003	183	10	11	1 314
2004	334	13	17	1 202
2005	432	33	394	966
2006	592	56	259	1 115
2007	780	87	532	1 133
2008	638	84	451	1 044

2. Punkt Konsultacyjny przy IW dysponuje **271 000 zł** dotacji dla zakładu budżetowego – na całoroczną działalność Punktu i obsługę całodobowego telefonu zaufania dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Tab.14. Działalność profilaktyczna Izby Wyrzeźwien i Punktu Konsultacyjnego w 2008.

Działania	Klienci
Udzielanie informacji	
o szkodliwości nadużywania alkoholu	10 843
porady i informacje	8 713
w tym w Punkcie Konsultacyjnym	1 944
porady dla osób uzależnionych od alkoholu	5 546
porady dla osób współuzależnionych	1 030
rozmowy ze sprawcami przemocy w rodzinie	2 784
porady dla ofiar przemocy w rodzinie	219
rozmowy motywujące do zmiany	7 767
w tym w Punkcie Konsultacyjnym	1 531
kierowanie do placówek leczniczych	6 944
w tym w Punkcie Konsultacyjnym	1 912
zawiadomienia o pobytach małoletnich	162
zawiadomienia do MKRPA i inne	302
w tym sąd, prokuratura, policja	130
spotkania AA „IZBA”	51
spotkania z uczniami	582
porady w telefonie informacyjnym	490
telefon zaufania	1 874

VI. Ograniczanie dostępności do alkoholu.

1. Straż Miejska otrzymała **5 000 zł** na utrzymanie zakupionych w 2001 r. alkometrów.
2. W gminie Kraków wg stanu na 31 grudnia 2008 r. funkcjonowało 2 405 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, z czego 1 210 sklepów i 1 195 lokali gastronomicznych, sprzedających przynajmniej piwo. W całym 2008 r. Wydział Spraw Administracyjnych przeprowadził 526 kontroli i wizji punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, z czego: 98 kontroli placówek gastronomicznych, 56 kontroli sklepów i 372 wizje placówek handlowych i gastronomicznych przed wydaniem zezwoleń. Kontrole były częściowo przeprowadzane wspólnie z funkcjonariuszami Policji. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, skutkujących wszczęciem postępowania o cofnięcie zezwoleń.

Łącznie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok 2008 wydatkowano kwotę 12 862 814 zł (w tym na inwestycje 3 655 036 zł), co stanowi 91,36 procent planu budżetowego.